

జ్ఞాపకం 2023

“సీడ్ బోల్ ఆఫ్ ఇండియా” మన తెలంగాణ

రాష్ట్రంలో విత్తనోత్పత్తి ఇలా...

2014-15లో 3,18,600 క్వింటాళ్లు	2022-23లో 5,25,000 క్వింటాళ్లు
---	---

■ యార్కర్

పంజేయని సన్నాసులు మనకెందుకురా?

ఎంది తాత గా బీజేపీ, కాంగ్రెసోళ్లు ప్రచారానికత్తే గట్ట కట్టవట్టే తరుముతున్నవ్.. ఈ సారి ఓటికై నీకు పింఛన్ పెంచుతురట.. పెట్టుబడి సామంతులకు ఎక్కువితరలు అనంగనే తాత మనుమని మీదికి కట్టే మరేసిండు

గీ బీజేపీ, కాంగ్రెసోళ్ల గురించి నువ్వు నాకు చెప్పటంత మొగ్గిపెనాదా.. కాంగ్రెసోళ్ల కాలంల ఒక్కనాడన్న నేను ఇంటిపట్టును ఉండలే.. కరెంట్ లేదు.. నీళ్లు లేవు.. వంట పండింది లేదు.. పాట్లు వేతపట్టుకొని మీ నాయనవ్వగు. నాయనను, అక్షను ఇడికెట్టే ఏడుగుంటు బొంబాయికి పొయ్యి హుమాలీ వస్తేసిన ఇగ గీ బీజేపీదే దేశంల అచ్చిననాటినుంచి ఉచ్చు, పచ్చు, నూనె, పిట్టలు, గ్యాస్ రేట్లు మాసిననా మనం ఎంతజేసినా జేటుకు తూటపట్టట్టే జేసిన మన బతుకు ఏదో కేసీఆర్ సారీ పింఛిస్తు. పెట్టుబడిదాయం.. మాడు పంటలకు నీళ్లు ఇయ్యవట్టే గిచ్చుడు గీ తీరుగ ఉన్నం.

గిచ్చుడు ఎలవచ్చు రాంగనే పెట్టెవాయ్యనమ్మ పెయ్యంత పునికొనానందన్నట్టు కొమురయ్య మంచిగన్నమా?.. అని అత్తే కట్టమరెయ్యక మర్యాదలుజెయ్యాలన్నా..! గన్న తిప్పలు వెట్టిన సన్నాసులు మనకెందుకురా?

అవ్ తాతా మంచిపని జేసినవ్.. నాకు మొన్న మొన్ననే ఓటబొంది.. గివన్నీ నాకు తెల్లయ్యే.. కేసీఆర్ కంటే మంచిగజేస్తుమని గా ఫేసిబుక్కులు, వాట్సాప్ లు గా నడుచుకున్నాను నరికితే నమ్మం.. నీ పాత ముచ్చట్లు చెప్పే నా కండ్లు తెరిచిచ్చినవ్ తాతా

-రాజు లలితం

పహా ఆర్ యూ..! పహా ఆర్ యూ..!!

బీజేపీలో పహా ఆర్ యూ.. పహా ఆర్ యూ.. కల్పర్ పెరిగిపోయిందట. సిద్ధాంత పరమైన పార్టీ.. క్రమశిక్షణకు మారుపేరు.. అని నమ్మి మహాబూజుగర్లకు చెందిన మాజీ మంత్రి పీ చంద్రశేఖర్ ఆ పార్టీలో చేరాడట. 2018 ఎన్నికల ముందు పార్టీలో చేరిన కొత్తలో పహా ఆర్ యూ అనే వారట. మహాబూజుగర్లలో పార్టీ కార్యక్రమాలు జాతీయ, రాష్ట్రస్థాయి నాయకులు వచ్చినప్పుడు ఏర్పాటు, ఆందోళనలు, ప్రెస్ మీట్లులో మాట్లాడినప్పుడు ఇలా జరిగేవి. కానీ చివరలో పోకపోతే పహా ఆర్ యూ అనే వారట. పార్టీలో ఎన్నో పక్కా పనిచేస్తున్న నన్ను గుర్తించే వారే లేరా? అని అనుమానం వచ్చేదట. ఒకసారి హైదరాబాద్ లో పార్టీ నాయకుల పిలుపుతో జంట నగరాల్లో డివిజన్ లో కార్యకర్తలతో సమావేశాలు జరిపి అక్కడ పరిస్థితిని రాష్ట్ర నేతలకు వివరించేవారట.. అలా పినాక పహా ఆర్ యూ

జాతీయంలో ఒకసారి గెలవడమే కష్టంగా ఉన్న రోజులవి. ఇక మరోసారి గెలవడమంటేనే కత్తిమీద సాములాంటి పరిస్థితులున్నాయి. కానీ ఇలాంటి తరుణంలోను కొంత మంది అటు అనాంధ్రికి.. ఇటు పార్లమెంటుకి ప్రాతినిధ్యం వహించి అరుదైన రికార్డును నెలకొల్పారు. కొందరు లోక్ సభకు, శాసనసభకు ఎన్నిక కాగా, మరికొందరు శాసనసభ, శాసనమండలికి రెండింటికి ప్రాతినిధ్యం వహించినవారున్నారు. ఇక మూడు సభలకు ప్రాతినిధ్యం వహించి అరుదైన రికార్డు కడియం శ్రీహరి సొంతం. మరికొంత మంది అసెంబ్లీలో అడుగు పెట్టేందుకు తాజాగా బరిలో నిలిచారు. వారి వివరాలు ఓ సారి చూద్దాం!

● సీఎం కేసీఆర్ అటు అసెంబ్లీకి, ఇటు పార్లమెంట్ రెండింటికి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. సిద్దిపేట,

సూర్యాపేట జిల్లా పోలీసు కార్యాలయ భవనం

మనవల్లి జిల్లా పోలీసు కార్యాలయ భవనం

సంరక్షణకు నులం

దేశానికి ఆదర్యంగా తెలంగాణ పోలీస్

- పదేండ్లలోనే నంబర్ వన్ స్థాయికి
- 10.13 లక్షల సీసీ కెమెరాలతో నిఘా
- 9 ఏండ్లలో 45,800 ఉద్యోగులు భర్తీ
- వాహనాల సంఖ్య 20.115కు పెంపు
- డివీఎస్ లు, రాణాల్లో కొత్త సాంకేతికత
- మానవ అక్షమ రవాణాపై ప్రత్యేక నిఘా
- చోరీ సెల్ ఫోన్లను గుర్తించడంలోనూ నంబర్ వన్

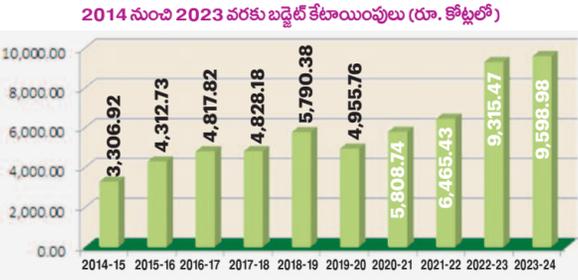
... రవికుమార్ తోటపల్లి

ఉమ్మడి పాలనలో అప్పట్లో ఉన్న తెలంగాణ పోలీసు వ్యవస్థను పటిష్ట ప్రణాళికతో తీర్చిదిద్దడంతో మన పోలీసులు దేశానికి రోల్ మోడల్ గా నిలిచారు. ఇదే విషయాన్ని 'ఇండియా జస్టిస్ రిపోర్టు-2022', 'తెలంగాణ సోషియో ఎకనామిక్స్ సర్వే-2023' చెప్పాయి. ఇండియా జస్టిస్ రిపోర్టు-2022 సర్వేలో తెలంగాణ పోలీస్ వ్యవస్థ తొలిసారిగా మొదటి స్థానాన్ని సొంతం చేసుకున్నది. 2019లో 11వ స్థానంలో, 2020లో 10వ స్థానంలో కొనసాగిన తెలంగాణ 2022 ఏప్రిల్ లో ఒకేసారి 9 ర్యాంకులకు ఎగబాకి మొదటి స్థానానికి చేరుకున్నది. పోలీసు కేటగిరీలో తక్కువగా ఖాళీలు, ఎక్కువ భర్తీలు, కలసరి వ్యయంలో పెరుగుదలు, రాణాలు, సిబ్బంది శిక్షణ, ఆధునికీకరణకు నిధులు, ఉద్యోగల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీ, ఓబీసీ రిజర్వేషన్లు, మహిళలకు 33.3 శాతం రిజర్వేషన్లు, బడ్జెట్ కేటాయింపులు, గస్తీ, సీసీ కెమెరాల నిర్వహణ, ఉమెన్ హెల్ప్ డెస్కులు, సమర్థ శిక్షణ, పోస్టు భర్తీలో పారదర్శకత వంటి అంశాలు తెలంగాణ పోలీసు వ్యవస్థను మొదటి ర్యాంకు రావడానికి దోహదపడ్డాయి. ఇదే రిపోర్టు ప్రకారం.. జైళ్ల నిర్వహణలో 3వ స్థానాన్ని కైవసం చేసుకున్న తెలంగాణ.. సత్వర న్యాయస్థి, న్యాయపరంగా బాధితులకు సహాయాన్ని అందించడం వంటి రెండు విభాగాల్లోనూ 5వ స్థానంలో నిలిచింది.

పోలీసు వ్యవస్థ విస్తృతమైన తీరింది...

జిల్లా పునర్విభజన తర్వాత 9 కమిషనరీట్ల ఏర్పాటు	సర్కూళ్ల సంఖ్య 688 నుంచి 719 కు పెంపు
పోలీస్ సబ్ డివిజన్ల సంఖ్య 139 నుంచి 164 కు పెంపు	పోలీస్ స్టేషన్ల సంఖ్య 712 నుంచి 815 కు పెంపు

రాష్ట్రంలో నాటికి 5 వేల వాహనాలంటే 2023 నాటికి 20 వేలకు పైగా ఉన్నాయి

ప్రధాన మార్పులు

- కేవలం 10 ఏండ్లలో దేశంలోనే నంబర్ వన్ పోలీసు తెలంగాణ
- పోలీస్ శాఖ నియామకాలలో వయో పరిమితి 3 ఏండ్లు పెంపు
- దేశంలోనే రెండో ఉత్తమ పోలీస్ స్టేషన్ గా 'పంజాగుట్ట'కు గుర్తింపు
- హైదరాబాద్, సైబరాబాద్, రాజకొండ కమిషనరీట్ల వర్ధిల్లిలో ఈ సమయం 5 నిమిషాలే
- మహిళలకు పోలీసు ఉద్యోగాల్లో 33.3 శాతం రిజర్వేషన్లు
- సీసీ డివీజన్ల ప్రాజెక్టు లనులో దేశంలోనే 10.1 స్థానం.. సాఫీటీ స్వర్గం లావు
- వయస్సు 4వ సారి 'బెస్ట్ పాస్ పోర్ట్' వెలిఫీకేషన్ లావు
- డయల్ 100 డ్వారా సుమారు 10 లక్షల ఫోన్ కాల్స్, డ్వారా ఫిర్యాదులు అందుాయి
- 10 ఏండ్లగా మత ఘర్షణలు లేని రాష్ట్రంగా లికావు
- తెలంగాణలో 10 లక్షల మంది నేరస్థుల డేటా బేస్
- డయల్ 100కు భీష్మ వస్త్ర 78 మిషన్లకు ఫలదాని పోలీసులు

10 లక్షలకు పైగా సీసీ కెమెరాలు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో సుమారు లక్ష సీసీ కెమెరాలే ఉన్నాయి. ఈ పదేండ్లలో తెలంగాణ వ్యాప్తంగా 10.13 లక్షల సీసీ కెమెరాలు ఉన్నాయి. స్టేషన్ అఫ్ పోలీసింగ్ ఇన్ ఇండియా-2023 ప్రకారం పోలీసు ఆధీనంలో ఉన్న సీసీ కెమెరాల్లో తెలంగాణ మొదటిస్థానం. దేశంలోనే అత్యధికంగా సీసీ కెమెరాలున్న రాష్ట్రంగా అనంతకాలంలోనే తెలంగాణ అవతరించింది. కాగా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా అత్యధికంగా సీసీ కెమెరాలున్న టాప్-20 నగరాల్లో 16వ స్థానంలో హైదరాబాద్ నిలిచింది. హైదరాబాద్, సైబరాబాద్, రాజకొండ కమిషనరీట్ల వర్ధిల్లిలో ఈ సమయం 5 నిమిషాలే.

137 కొత్త పోలీసు భవనాలు రాష్ట్రం ఏర్పడిన వెంటనే పోలీస్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ డ్వారా 90 రాణాల్లో ప్రంట్ ఆఫీసులు నిర్మించారు. మండలానికే పోలీస్ స్టేషన్ ఉండాలన్న ఉద్దేశంతో ఈ కార్పొరేషన్ సుమారు 137 కొత్త పోలీస్ స్టేషన్లకు భవనాల నిర్మాణం చేపట్టింది. కొత్తగా ఏర్పడిన జిల్లాల్లో 17 కొత్త పోలీస్ అధికారాల కార్యాలయాల (డివీఎస్) నిర్మాణాలను రూ.654.50 కోట్లతో చేపట్టారు. ఒక్కో డివీఎస్ సుమారు రూ.38.50 కోట్ల ఖర్చుతో అత్యాధునిక, సాంకేతిక వసతులతో భవనాన్ని నిర్మించారు. దినసరి ఖర్చుల కోసం జంట నగరాల్లో పి.ఒ.కో. పోలీస్ స్టేషన్లకు నెలకు రూ.75 వేలు, జిల్లా కేంద్రాల్లో రూ.50 వేలు, మండలాల్లోని రాణాలకు రూ.25 వేలును మొయిందినెస్ అలవెన్స్ కింద మంజూరు చేస్తున్నారు.

పోలీసు వ్యవస్థకు అర్థిక దన్ను... కేసీఆర్ సీఎంగా మొదటి సమావేశం డిజిటీజీ నిర్వహించి పోలీస్ శాఖలో మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు, అత్యాధునిక వాహనాల కొనుగోలుకు రూ.375 కోట్ల మంజూరు చేస్తూ ఉత్తర్వులు ఇచ్చినందున చేసి, అమలు చేస్తున్నాయి. సైబర్ రూ.500 కోట్లను ఇప్పించారు. 2014-15లో బడ్జెట్లో రూ.3,306.92 కోట్లు కేటాయించిన ప్రభుత్వం, ఏటా పోలీసు శాఖకు బడ్జెట్ వంచుతూ 2023-24 అర్థిక సంవత్సరంలో రూ.9,598.98 కోట్లను కేటాయించింది. గడిచిన పదేండ్లలో పోలీసు శాఖకు రూ.59,200.41 కోట్లను ఖర్చు చేసింది.

పోలీసుల సంక్షేమానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెద్దపీట వేస్తున్నది. ట్రాఫిక్ అలవెన్స్, రిస్క్ అలవెన్స్ల కింద మూలవేతనంపై 30 శాతం పెంచింది. తెలంగాణ రాకముందు పోలీసులకు ఏడాదికోసారి ఇచ్చే యూనిఫాం అలవెన్స్ ఏ మూలకూ సరిపోయేది కాదు. స్వరాష్ట్రంలో 2018, ఫిబ్రవరి 20న యూనిఫాం అలవెన్స్ రూ.3,500 నుంచి రూ.7,500లకు పెంచారు. విడి నిర్వహణలో మరణిస్తే రూ.1.05 కోట్లు, విదుల్లో దేసప్పుడు మరణిస్తే రూ.90 లక్షలు, శాశ్వత అంగవైకల్యానికి గురైతే రూ.30 లక్షల ప్రమాద బీమాను అందిస్తున్నది. ఈ మేరకు గత జూలైలో బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడాతో ఒప్పందం కుదిరింది. హోంగార్డులను సైతం ప్రభుత్వం కడపలో పెట్టుకొని మూడుకుంటున్నది. 2014లో రూ.9 వేలగా ఉన్న హోంగార్డుల వేతనాన్ని రూ.17 వేలకు పెంచి.. ఇప్పుడు రూ.27 వేల గారవ వేతనం ఇస్తున్నది. ట్రాఫిక్ హోంగార్డులకు అలవెన్స్ లతో కలుపుకొని రూ.80 వేల పైనే జీతం అందుతున్నది. వీటికి తోడు యూనిఫాం అలవెన్స్ రూ.7,500, రూ.5 లక్షల ప్రమాద బీమా, మహిళా కాలస్ట్రబుల్తో సమానంగా మహిళా హోంగార్డులకు సౌకర్యాలు కల్పిస్తూ.. తెలంగాణ అగ్రస్థానంలో ఉంది.

క్రైమ్ రేట్ తగ్గుముఖం తెలంగాణ ప్రభుత్వ మార్గ దర్శింపనం లో రాష్ట్ర పోలీసు శాఖ అవలంబిస్తున్న నూతన విధానాలతో రాష్ట్రంలో క్రైమ్ రేట్ తగ్గిపోతున్నది. ఈ ఏడాది మహిళల పట్ల నేరాలు 46 శాతం తగ్గాయి. పోక్సో కేసుల సంఖ్య భారీగా తగ్గింది. ఇక రియాలి హత్యలు 18 శాతానికి పడిపోయాయి. దారి దోచివేల పుటనలు గతేడాది కంటే ఈ ఏడాది 7 శాతానికి తగ్గుముఖం పట్టాయి. రేట్ కేసులు 10 శాతం తగ్గాయి. మొత్తంగా గడిచిన ఆరు నెలల్లో నమోదైన క్రైమ్ రేట్ 4.80 శాతం మాత్రమే.

నిష్కలపాతంగా నియామకాలు తెలంగాణ స్టేట్ టెలర్ పోలీస్ రిక్రూట్మెంట్ బోర్డు (టిఎస్ఎల్పిఆర్) డ్వారా పోలీసుల ఉద్యోగాలు అర్హతైనవారికి దక్కుతున్నాయి. నిష్కలపాతంగా ఈ నియామక ప్రక్రియను చేపడుతున్నారు. గడిచిన ఆరేండ్లలో టీఎస్ఎల్పిఆర్ డ్వారా 28,284 ఎస్సై, కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయగా.. 17,516 ఉద్యోగాలు భర్తీ చేసే ప్రక్రియ తుది దశలో ఉంది. ఇప్పటికే ఎస్సై పోస్టు అభ్యర్థులు శిక్షణలో ఉండగా.. కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగాల ఫలితాలు తుది దశలో ఉన్నాయి. తొమ్మిదేండ్లలో 45,800 మందికి పోలీసు కొలువులు వచ్చాయి. ఉద్యోగాల్లో 95 శాతం అయితే అవకాశాలు కల్పిస్తున్నారు. అయితే, దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా తెలంగాణలో పోలీసు ఉద్యోగాల్లో మహిళలకు 33.3 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలు చేస్తున్నారు. శిక్షణలో ఉన్న ఎస్సైలు, ఫలితాలు తుది దశలో ఉన్న కానిస్టేబుల్లను మినహాయ్స్తే.. 2019-20 నాటికి హోంగార్డులను కలుపుకొని పోలీసుల సంఖ్య 86,829.

ఆ సభ నుంచి ఈ సభ దాకా..

నుంచే మూడుసార్లు ఎమ్మెల్యేగా గెలిచారు. 2014-15 కొంత కాలంపాటు పరంగల్ ఎమ్మెల్యేగా సేవలందించారు.

- మంత్రి అల్లం ఇంద్రకరవేరెడ్డి ఆదిలాబాద్ ఎమ్మెల్యేగా గెలిచారు. 1991-96, 2008-09 లో ఎమ్మెల్యే, 2004-08, 2014-23 వరకు నిర్మల్ ఎమ్మెల్యేగా సేవలందించి, మళ్లీ నిర్మల్ నుంచే తలవడుతున్నారు.
- చెన్నూరు ఎమ్మెల్యే బాల్క సుమన్ అటు అసెంబ్లీకి, ఇటు పార్లమెంట్ రెండింటికి ప్రాతినిధ్యం వహించారు. 2014-18 వరకు పెద్దపల్లి ఎమ్మెల్యే, 2018లో ఎమ్మెల్యేగా సేవలందించి, మళ్లీ ఇప్పుడు చెన్నూరు నుంచే తలవడుతున్నారు.
- సీనియర్ నేత కడియం శ్రీహరి మూడు సభలకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. గతంలో ఎమ్మెల్యేగా, ఉప ముఖ్యమంత్రి హోదాలో పనిచేసిన ఆయన ప్రస్తుతం శాసన మండలిలో ఎమ్మెల్యేగా ఉంటూనే స్టేషన్ ఘనపూర్ నుంచి శాసనసభకు తలవడుతున్నారు. కడియం గతంలో ఘనపూర్

- రెండు సభలకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ప్రముఖులు
- శాసన మండలి, శాసనసభ రెండింటికి ఎన్నికైన నేతలు
- మూడు సభలకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన కడియం శ్రీహరి
- మంత్రి మల్లారెడ్డి పార్లమెంట్ కు, అసెంబ్లీకి వెళ్లారు. 2014లో మల్లారెడ్డిని ఎమ్మెల్యేగా పనిచేసి, 2018లో మేడ్చల్ నుంచి అసెంబ్లీకి గెలిచి, తాజాగా అసెంబ్లీ బరిలో నిలిచారు.
- కొడంగల్ ఎమ్మెల్యే పట్నం నరేంద్రరెడ్డి గతంలో శాసన మండలి సభ్యుడిగా పనిచేశారు. ఎమ్మెల్యేగా ఉంటూనే కొడంగల్ లో గెలిచారు. తాజాగా ఆదే స్థానం నుంచి పోటీ చేస్తున్నారు.
- డాక్టర్ పల్ల రాజేశ్వరరెడ్డి ఒక పర్యాయం మండలికి ప్రాతినిధ్యం వహించి ప్రస్తుతం రెండోసారి ఎమ్మెల్యేగా కొనసాగుతున్నారు. ఈసారి శాసనసభలో అడుగుపెట్టేందుకు అవకాశం సెక్యూర్డ్ నుంచి బరిలో నిలిచారు.

... కొంప మల్లేశం

- సీనియర్ వెంటకేశ్వరరావు